

Szczytno, 13 czerwca 2024 r.

dr hab. Aleksander Babiński, prof. APwSz
Akademia Policji w Szczytnie

RECENZJA

ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Pani mgr Izabeli Ligenzy

**pt.: „WPLYW AGRESJI FEDERACJI ROSYJSKIEJ NA UKRAINE W 2022 ROKU
NA BEZPIECZENSTWO LOKALNE W RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ”**

przygotowanej pod kierunkiem naukowym

Pana prof. dr. hab. inż. Eugeniusza Nowaka.

W związku z powołaniem mnie na recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora Pani mgr Izabeli Ligenzie, wypełniając powierzoną funkcję, przedstawiam niniejszą recenzję rozprawy doktorskiej Pani mgr Izabeli Ligenzy pt.: „WPLYW AGRESJI FEDERACJI ROSYJSKIEJ NA UKRAINE W 2022 ROKU NA BEZPIECZENSTWO LOKALNE W RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ”.

1. Charakterystyka rozprawy doktorskiej

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska stanowi opracowanie na temat agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, jako czynnika wpływającego na bezpieczeństwo lokalne w Rzeczypospolitej Polskiej. Pani mgr Izabela Ligenza opracowała je na 227 stronach. Składają się na nią następujące części: strona tytułowa, oświadczenia promotora i doktoranta, wielopoziomowy spis treści (s. 5–7), wstęp (s. 8–13), stanowiące zasadniczą część dysertacji cztery rozdziały (s. 14–109), zakończenie (s. 110–117), bibliografia (s. 118–130) oraz 4 załączniki (s. 131–223), a także streszczenia (w języku polski i języku angielskim — s. 224–227).

Merytoryczną, zasadniczą część rozprawy, wraz z spisem treści, zakończeniem i bibliografią, autorka zawarła na 116 stronach dysertacji, co stanowi zaledwie 50% całości

przedstawionego do recenzji opracowania. Początkuje ją wstęp oraz rozdział metodologiczny (str. 8–39). Następne rozdziały pracy zostały poświęcone: identyfikacji bezpieczeństwa lokalnego w Rzeczypospolitej Polskiej w okresie poprzedzającym agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę (rozdział 2 — str. 40–67), ocenie wpływu tej agresji na stan bezpieczeństwa lokalnego w Polsce (rozdział 3 — str. 68–92), kierunkom doskonalenia procedur wzmacniania bezpieczeństwa lokalnego w Polsce wynikającym z zagrożeń spowodowanych agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę (rozdział 4 — str. 93–109). Treści te zostały zestawione w zakończeniu dysertacji, stanowiąc podsumowanie procesu badawczego, pozwalającego autorce sformułować i przedstawić w tej części pracy wnioski ogólne. Praca zawiera wymagane elementy formalne, takie jak: spis treści, wstęp, zakończenie czy bibliografię wymagane. Struktura pracy jest proporcjonalna, właściwie podzielona na rozdziały i podrozdziały.

2. Ocena metodologiczna rozprawy

Człowiek od niepamiętnych czasów dążył do konfrontacji z innymi ludźmi. Przede wszystkim było to podyktowane poszukiwaniem dla siebie i swoich współtowarzyszy przestrzeni życiowej i dostępu do większej ilości dóbr. Osiągał te cele prowadząc działania zbrojne, które wraz z rozwojem technologicznym powodowały coraz większe straty materialne oraz ofiary. W konsekwencji nieodzownym stało się, że teren działań wojennych jest szczególnym obszarem zagrożeń dla życia i zdrowia ludzki pozostających w strefie konfliktu oraz dla ich mienia. Doświadczenia szczególnie dwóch wojen światowych pokazują, że konflikty wojenne, szczególnie te obejmujące niemal cały glob, stwarzają niebezpieczeństwo nie tylko dla tych, którzy są bezpośrednio zaangażowani w działania zbrojne, ale także dla tych, którzy znajdują się poza bezpośrednią strefą konfliktu. Powodują one ogromne straty i tragedie całych narodów. Mogłoby się wydawać, że takie doświadczenia, szczególnie dla Europy, będą skutkowały, że ten kontynent nie będzie więcej areną wojenną. Niestety także w Europie, różne antagonizmy społeczne wciąż powodują konflikty przeradzające się w tragedię wojenną. Szczęśliwie do tej pory miały one miejsce w dalszym otoczeniu naszego kraju. Niestety proces światowej globalizacji powoduje, że skutki wzmagań militarnych, prowadzonych także poza Europą, są odczuwalne także przez nasze społeczeństwo.

W świetle powyższego szczególnie niepokój w naszym społeczeństwie powoduje inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i to przynajmniej z trzech powodów:

- 1) działania wojenne są prowadzone w naszym bezpośrednim sąsiedztwie;
- 2) zaangażowania społeczności międzynarodowej w konflikt;
- 3) obawa, że Ukraina jest jednym z etapów ekspansji terytorialnej Rosji.

Choć szczęśliwie działania wojenne nie są prowadzone na terenie naszego kraju, to wobec ww. powodów nie ma wątpliwości, że mają one wpływ na nasze bezpieczeństwo. Doktorantka sygnalizuje to zawile we wstępie oraz podrozdziale 1 rozdziału I opisując sytuację problemową. Przyjmuje jednak ona bardziej postać przedstawienia oczywistych stanów i skutków, które wywołała wojna na Ukrainie, jak postać opisu stanu niepokoju, który powoduje potrzebę uzupełnienia brakującej wiedzy na temat wpływu agresji Federacji Rosyjskiej na bezpieczeństwo lokalne w Polsce. Opis sytuacji problemowej powinien przedstawiać zaistniały stan i obszar niewiedzy z niego wynikający oraz uświadamiać potrzeby jej uzupełnienia — czego trudno się dopatrzeć w tej części opracowania. Autorka koncentruje się raczej na opisie bezpieczeństwa lokalnego oraz sytuacji powstałych w związku z agresją Federacji Rosyjskiej, mających niewątpliwie wpływ na jego zmianę w naszym kraju, a nie na wykazaniu potrzeby uzyskania wiedzy lub jej uzupełnienia. Należy jednak wierzyć, że takie przedstawienie problemu badawczego wynika z chęci syntezy założeń badawczych, które z pewnością zostały przedstawione w przyjętej koncepcji niniejszej pracy.

Tak mało precyzyjne zarysowanie sytuacji problemowej i problemu badawczego nie stanęło na przeszkodzie sformułowania przez autorkę cel badań, który deklaruje ona jako *identyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa lokalnego w RP po agresji FR na Ukrainę w 2022 roku oraz zaproponowanie sposobów zwiększenia tego bezpieczeństwa w związku z tą agresją* (str. 17). O ile autorka w ww. celu ogólnym deklaruje identyfikację zagrożeń bezpieczeństwa lokalnego po agresji, to w celu szczegółowym (poznawczym) deklaruje ją nie tylko po, ale i przed agresją i to nie tylko identyfikację tych zagrożeń, ale również ich ocenę. Powoduje to, że cel poznawczy nie stanowi uszczegółowienia celu ogólnego, ale staje się jego rozbudową. Natomiast w pełni z celem ogólnym koresponduje szczegółowy cel praktyczny — *zaproponowanie sposobów zwiększenia bezpieczeństwa lokalnego w RP w związku z agresją FR na Ukrainę w 2022 roku*.

Doktorantka formując założenia badawcze sformułował ogólny problem badawczy oraz trzy szczegółowe (s. 17). Główny problemem badawczy ujęła w pytaniu: *Jakie zagrożenia zdeterminowały bezpieczeństwo lokalne w RP po agresji FR na Ukrainę w 2022*

roku oraz jak im przeciwdziałać? Uznała, że jego rozwiązanie wymaga udzielenia odpowiedzi na problemy szczegółowe, wyrażone w pytaniach:

1. Co było przedmiotem i od czego uzależnione było bezpieczeństwo lokalne w RP przed agresją FR na Ukrainę w 2022 roku?

2. W jakim zakresie agresja FR na Ukrainę w 2022 roku wpłynęła na stan i poczucie (postrzeganie) bezpieczeństwa lokalnego w RP?

3. Jakie powinny być kierunki doskonalenia procedur wzmocnienia bezpieczeństwa lokalnego w RP wynikające z zagrożeń spowodowanych agresją FR na Ukrainę w 2022 roku?

Zostały one sformułowane zrozumiale nie powodując problemów interpretacyjnych. Są one merytorycznie spójna i skupione wokół założonego celu. Można mieć pewne wątpliwość natury semantycznej, co do konstrukcji samego problemu głównego. Mianowicie dotyczą one tego czy zagrożenia determinują bezpieczeństwo lokalne, czy jest ono skutkiem braku zagrożeń, a przynajmniej ich identyfikacji i zapobiegania im. Wątpliwości takie pojawiają się jednak dość często nawet w piśmiennictwie naukowym, co powoduje, że nie umniejsza to jakości recenzowanego opracowania.

Przyjęty cel i problemy badawcze pozwoliły sformułować hipotezę główną oraz trzy hipotezy szczegółowe (s. 18–19). Główna hipoteza badawcza została sformułowana następująco: *Pełnej skali zagrożeń bezpieczeństwa lokalnego w RP po agresji FR na Ukrainę w 2022 roku oraz skutecznych sposobów jego wzmocnienia należy poszukiwać przede wszystkim w województwie podkarpackim (z uwagi na największe oddziaływanie wojny w Ukrainie na jego społeczeństwa lokalne) oraz w województwach, które przyjęły dużą liczbę uchodźców z Ukrainy*. Zastanawiającym jest w jaki sposób hipoteza ta koreluje z głównym problemem badawczym. Koncentrując się on bowiem na identyfikacji zagrożeń, w żaden sposób nie odnosi się do problemu ich zróżnicowania na terenie kraju — co przewiduje hipoteza. Uwaga ta odnosi się również do hipotez szczegółowych. Współzależności hipotez z problemami badawczymi można dopatrzeć się między trzecią hipotezą szczegółową i trzecim problemem badawczym. Można odnieść wrażenie, że doktorantka już na tym etapie chciała wykazać trafność stawianych problemów formułując hipotezy raczej jako wnioski z badań.

Rozwiązaniu problemów badawczych i weryfikacji przyjętych hipotez sprzyjają treści poszczególnych rozdziałów pracy, które miały ukazywać odnoszące się do ich aspekty teoretyczne oraz empiryczne. Osiągnięcie celu badań wymagało przeprowadzenia odpowiedniego procesu badawczego. Za jego słusznością przemawia wyodrębnienie

etapów badawczych oraz wybór metod badawczych (analiza, synteza, porównanie, wywiad ekspercki oraz krytykę źródeł — literatury i aktów normatywnych). Dokonaną analizą literatury i aktów szczegółowo autorka przedstawiła już w rozdziale metodologicznym (s. 21–39). Podsumowując stwierdza, że „...brak jest naukowych opracowań dotyczących identyfikacji „nowych”, bądź „starych” (ale występujących z większą intensywnością) zagrożeń, jakie pojawiły się dla społeczności lokalnych po agresji FR na Ukrainę, a także adekwatnych do nich sposobów zwiększenia tego bezpieczeństwa. Istnieje więc konieczność rozwiązania tego problemu.” Zatem dokonana analiza literatury i aktów normatywnych stała się podstawą sformułowania problemu badawczego i przesądziła o potrzebie jego rozwiązania.

Zastosowane przez doktorantkę instrumenty badawcze przedstawione, także w formie załączników do dysertacji, pozwalają uznać je za wystarczające do przeprowadzenia zakładanego procesu badawczego.

3. Ocena merytoryczna pracy

Poza przedstawionymi w poprzedniej części recenzji uwagami odnoszącymi się do warstwy metodologicznej, którą doktorantka przedstawiła we wstępie i pierwszym rozdziale pracy, należy dokonać oceny kolejnych jej elementów — trzech kolejnych rozdziałów.

Pierwszy z nich (drugi) zatytułowany *Identyfikacja bezpieczeństwa lokalnego w RP przed agresją FR na Ukrainę w 2022 roku*, składa się z czterech podrozdziałów oraz wniosków. W pierwszym podrozdziale przedstawiono istotę i przedmiot bezpieczeństwa lokalnego w Polsce, dokonując ustaleń terminologicznych, które w części stanowią powielenie wstępu oraz zdawkowe uogólnienia dotyczące podmiotów odgrywających ważną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa społeczności lokalnych. W podrozdziale drugim autorka identyfikuje współczesne społeczności lokalne jako wspólnoty samorządowe. Dokonuje tego na gruncie normatywnym i doktryny. Pewne zastrzeżenia w obu podrozdziałach budzi sfera identyfikacji źródeł, z których autorka korzystała, powołując się np. w odsyłaczach na teksty pierwotne ustaw (mimo, że aktualizacja ich stanu została ogłoszona w formie tekstu jednolitego) i wręcz symbolicznie na literaturę przedmiotu. Podrozdział trzeci dedykowany jest zagrożeniom bezpieczeństwa lokalnego w naszym kraju. Autorka dokonuje w nim klasyfikacji zagrożeń zauważając, że implikowane są one przez źródła wewnętrzne, ale również zewnętrzne. Dokonuje w tym

podrozdziale zestawienia bezpieczeństwa osobistego z bezpieczeństwem publicznym, co trudno uznać za udane. Identyfikuje również zagrożenia jakości życia społeczności lokalnej upatrując je w obszarze bezpieczeństwa społecznego, informacyjnego, ekologicznego oraz kulturowego, przedstawiając zdawkowo zjawiska, które te obszary determinują. Ostatni podrozdział tego rozdziału został poświęcony kształtowaniu bezpieczeństwa lokalnego w Polsce. Autorka deklaruje przedstawienie tego zagadnienia przez ukazanie podstaw prawnych i zakresu działania organów administracji samorządowej na rzecz bezpieczeństwa lokalnego (podrozdział 2.4.1). O jakości tego rozdziału świadczy fakt, że wymieniając zadania samorządów wszystkich szczebli przytacza aktualny stan prawny, ale jako ich źródło podaje teksty pierwotne ustaw określających ich ustrój. W tej części pracy wbrew tytułowi zostały wskazane ustawowe zadania jednostek samorządowych, a nie ich organów powołanych do realizacji wyodrębnionych zadań w obszarach działań stanowiących i kontrolnych oraz wykonawczych. W sposób niezrozumiały zostały tu również wymienione służby, inspekcje i straże realizujące zadania na obszarach jednostek samorządu terytorialnego. Szczególnie drażliwe jest zaliczenie do nich służb, inspekcji i straży rzekomo podległych wojewodzie, który dodatkowo nie jest organem samorządu terytorialnego! Część z nich, choć tworzy administrację zespoloną pod zwierzchnictwem wojewody, to strukturalnie jest podporządkowana organom centralnym. W kolejnej części tego podrozdziału autorka bezpieczeństwo lokalne uzależnia o działań zapobiegającym przestępczości podejmowanym przede wszystkim przez Policję i Państwową Straż Pożarną, pomijając lub jedynie sygnalizując zaangażowanie w to innych podmiotów. Nie dopatruję się w tej części deklarowanych w podtytule 2.4.2 informacji o strategiach, programach i planach bezpieczeństwa osobistego i bezpieczeństwa publicznego, co skutkuje wątpliwościami co do celowości zamieszczenia w dysertacji tego podrozdziału. Potęguje je stwierdzenie autorki, że nie ma również strategii, programów i planów zapewnienia odpowiedniego poziomu i jakości życia społeczności lokalnych (s. 63). Formułuje jedynie potrzeby w tym obszarze i je uzasadnia. Syntetyczne podsumowanie treści rozdziału zostało zawarte we wnioskach go kończących.

W rozdziale trzecim doktorantka podjęła próbę oceny wpływu agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w 2022 r. na stan bezpieczeństwa lokalnego w Polsce. Zawarła w nim identyfikację i ocenę zagrożeń bezpieczeństwa lokalnego w Polsce wywołanych agresją Rosji na Ukrainę w 2022 roku. Poświęca jej trzy podrozdziały przedstawiające

kolejno: powstałe w związku z agresją zagrożenia bezpieczeństwa lokalnego; zmiany w poczuci tego bezpieczeństwa oraz 11 działań podjętych przez instytucje rządowe, samorządowe oraz społeczne na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa lokalnego w nowej wojennej rzeczywistości. Integralną częścią tego rozdziału są wnioski stanowiące przyczynek dla kolejnego etapu pracy.

W rozdziale czwartym doktorantka przedstawia postulatywne kierunki doskonalenia działań na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa lokalnego konieczne z uwagi na Rosyjską agresję i powstałą w związku z nią sytuacją. Wyszczególniła z nich te, które wymagają działań strategicznych determinowanych celami politycznymi państwa. Autorka zaproponowała procedury i sposoby ich implementacji przez naczelne organy władzy państwowej, terenowe organy administracji rządowej, organy administracji samorządowej oraz organizacje pozarządowe. Są one przede wszystkim efektem wiedzy eksperckiej uzyskanej w trakcie przeprowadzonych wywiadów.

Podsumowanie treści dysertacji naukowej zostało dokonane w jej zakończeniu. Jak zapewnia autorka we wstępie pracy, mają się w nim znaleźć treści świadczące o: weryfikacji hipotez badawczych; ocenie stopnia osiągnięcia celu rozprawy, a także syntetyczne ogólne wnioski wynikające z rozwiązania głównego problemu badawczego. Trudno jednak dopatrzeć się w niej wskazań, które treści dysertacji świadczą o uzyskanych wynikach badań pozwalających uznać problemy badawcze za rozwiązane, a hipotezy za zweryfikowane. Przyjmują one raczej postać stwierdzeń uzasadniających prawdziwość hipotez. Uzyskane wyniki badań upoważniły autorkę dysertacji do przedstawienia 11 wniosków ogólnych.

Pewne uwagi można sformułować w zakresie dokumentowania poszczególnych zawartości pracy. W niektórych przypadkach ich brak utrudnia ocenę czy poszczególne treści dysertacji są wynikiem prezentowanego procesu i zgromadzonego materiału badawczego, czy subiektywnych przekonań autorki.

Już wcześniej sygnalizowany problem braku świadomości znaczenia wskazań miejsca publikacji aktu prawnego na określenia jego stanu prawnego, powtarza się w całej pracy — również bibliografii. Staranność zestawienia bibliografii normatywnej wymagała nie tylko hierarchicznego zastosowania aktów, ale również chronologicznego ich uporządkowania. Bibliografia w części przedstawiającej wykaz publikacji wykorzystanych w procesie badawczym nie zawiera ich rozróżnienia na publikacje monograficzne i artykuły. Wskazuje części monografii (rozdziały) jako oddzielne źródła

bibliograficzne. Zestawienie netografii natomiast nie stanowi wskazania adresów stron internetowych, z których korzystała autorka w procesie badawczym, ale przede wszystkim materiałów źródłowych (artykułów), z których korzystała prowadząc badania, a opublikowanych w Internecie, co jest coraz częstsza formą ich kolportażu. Takie przedstawienie internetowych materiałów źródłowych oraz aktów normatywnych wraz z publikatorem określającym ich stan prawny należy uznać za niewłaściwe, powodujące nieuprawnioną nadbudowę bibliografii.

Dokonując oceny merytorycznej pracy należy również zauważyć, że zawiera ona szereg powtórzeń, stanowiących powszechnie znane i utarte stwierdzenia będące swoistymi uogólnieniami przed wszystkim na temat bezpieczeństwa lokalnego. Zdarza się, że nie mają one merytorycznego uzasadnienia.

Przedstawione uwagi merytoryczne wymagają uściśleń i wyjaśnień, co jest możliwe w dalszych etapach postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora.

4. Ocena edytorska rozprawy doktorskiej

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska, nie budzi poważniejszych zastrzeżeń edytorskich. Zawiera wszystkie elementy wymagane w tego typu pracach kwalifikacyjnych. Została opracowana poprawnie z dużą starannością, choć zawiera pewne potknięcia w zakresie poprawności dokumentowania źródeł poszczególnych treści pracy. Zauważalny jest również brak konsekwencji w ich podawaniu. Dobrana forma wypowiedzi świadczy o dojrzałości i jej autentyczności, choć często trudno dopatrzeć się zachowania ciągu myślowego rozważań. Wartości pracy nie umniejsza jednak fakt występowania w niej pewnych potknięć i niedomagań warsztatowych. Dysertacja jest opracowana poprawnie w aspekcie językowym, terminologicznym oraz edytorskim. Jej wartości nie mogą przekreślić zawarte uogólnienia, które wymagają wyjaśnienia w dalszych etapach postępowania.

5. Wnioski końcowe

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.), w art. 187 wymaga, aby rozprawa doktorska prezentowała ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie oraz umiejętność samodzielnego

prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej. Ponadto przedmiotem rozprawy doktorskiej ma być oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne. Zadaniem recenzenta zatem jest dokonać oceny, czy praca doktorska czyni zadość tym wymaganiom. Przedstawiona do recenzji praca zawiera treści wskazujące, że doktorantka posiada ogólną wiedzę teoretyczną w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Świadczą o tym treści odnoszące się do identyfikacji bezpieczeństwa lokalnego, jego zagrożeń oraz działalności podmiotów kształtujących to bezpieczeństwo. Zawierają one pewne nieścisłości i uogólnienia które można wyjaśnić w dalszej części postępowania.

Jak już wskazano wcześniej praca ma indywidualny samodzielny charakter. Trudno jednak, w każdym przypadku pracy doktorskiej uznać, że jest ona efektem samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, gdyż oznaczałoby to, że nie zauważamy wkładu w jej przygotowanie promotora i ewentualnego promotora pomocniczego. Element samodzielnego prowadzenia pracy naukowej w pewnym sensie jest poddawany pod ocenę w procesie uznania przedstawionej koncepcji badań i otwarcia przewodu doktorskiego. Otwierając przewód wszak uznano, że przedmiotem przedłożonej koncepcji jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. Zadaniem recenzenta jest dokonanie oceny czy zostało to zrealizowane i uwidocznione w pracy.

Przedstawiona do oceny dysertacja zawiera elementy wskazujące na samodzielność tego procesu, o czym świadczą chociażby przedstawione w pracy instrumenty badawcze. Zrealizowany proces badawczy pozwolił doktorantce przedstawić oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników badań. Czyni to chociażby przez zaproponowanie w zakończeniu wnioski i sposoby ich wdrażania. Nie oznacza to bynajmniej, że dysertacja nie zawiera elementów wątpliwych w zakresie prezentacji badań i ich metodologii. Zostały one jednak zasygnalizowane w części recenzji poświęconej ocenie metodologicznej rozprawy.

Poddana ocenie rozprawa przy jej całościowej pozytywnej ocenie wymaga uściślenia i wyjaśnienia następujących zagadnień:

1. Jakie są zależności między bezpieczeństwem publicznym a bezpieczeństwem lokalnym?
2. Co jest lokalną wspólnotą samorządową i jakie są jej władze?

3. Czy współczesne wspólnoty lokalne tworzone są jedynie w obrębie wspólnot samorządowych?
4. Za jakie obszary bezpieczeństwa lokalnego odpowiedzialność ponoszą organy naczelne administracji państwowej, za jakie terenowe organy administracji rządowej oraz za jakie organy samorządu terytorialnego?
5. W jaki sposób hipoteza główna koreluje z głównym problemem badawczym?
6. Jakie są koreluje pomiędzy sformułowanymi problemami badawczymi a hipotezami?
7. Czy zadania publiczne stawiane przed samorządami terytorialnymi są realizowane wyłącznie w imieniu własnym samorządu i na jego odpowiedzialność?
8. Jakie potrzeby badawcze spowodowały przeprowadzenie, wśród uczestników seminarium doktorskiego Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej, sondażu diagnostycznego, którego wyniki wraz z ankietą przedstawiono w załączniku nr 3 dysertacji?

6. Konkluzja

Temat przedstawionej do recenzji rozprawy Pani mgr Izabeli Ligenzy, należy uznać za bardzo ważny społecznie, wobec sytuacji jakie spowodowała agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, szczególnie ta z 2022 roku. Badania naukowe, których podjęła się doktorantka bez wątpienia służą kształtowaniu bezpieczeństwa lokalnego, przez identyfikację zagrożeń tego bezpieczeństwa implikowanych agresją na Ukrainę. Zastosowany przez doktorantkę proces badawczy, którego wyrazem jest recenzowana dysertacja, jest wystarczający do rozwiązania sformułowanego problemu badawczego oraz zweryfikowania sformułowanych hipotez badawczych. Pozwala w stopniu dostatecznym osiągnąć zakładane cele — poznawczy i uytlitarny.

Konkludując należy stwierdzić, że recenzowana rozprawa doktorska jest opracowaniem indywidualnie przedstawiającym ciekawe ujęcie problemu. Spełnia ona wymogi określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zawiera treści prezentujące ogólną wiedzę teoretyczną doktorantki w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie. Stanowi potwierdzenie umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, zawierając oryginalne rozwiązanie problemu naukowego oraz oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań. W związku z tym praca zasługuje na pozytywną ocenę i wnoszę o dopuszczenie jej do

dalszego procedowania w przewodzie doktorskim zmierzającym do nadania Pani mgr Izabeli Ligenzie stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

dr hab. Aleksander Babiński

